

Solidaritat contra marginació

L'elevada renda per càpita de Mallorca, la més alta de l'estat espanyol, no evita els problemes de la falta de centres d'acollida de drogaaddictes, alcoholics i altres grups marginals. A la tasca que realitzen les institucions, s'uneixen les eficaces iniciatives de diferents centres privats.

Bartomeu Amengual i Gomila

Que Mallorca, des de fa ja molts anys, no és l'*illa de la calma*, com es va pensar en altres temps, és una evidència prou clara, però d'aquí a la problemàtica que s'hi pot trobar hi ha un abisme.

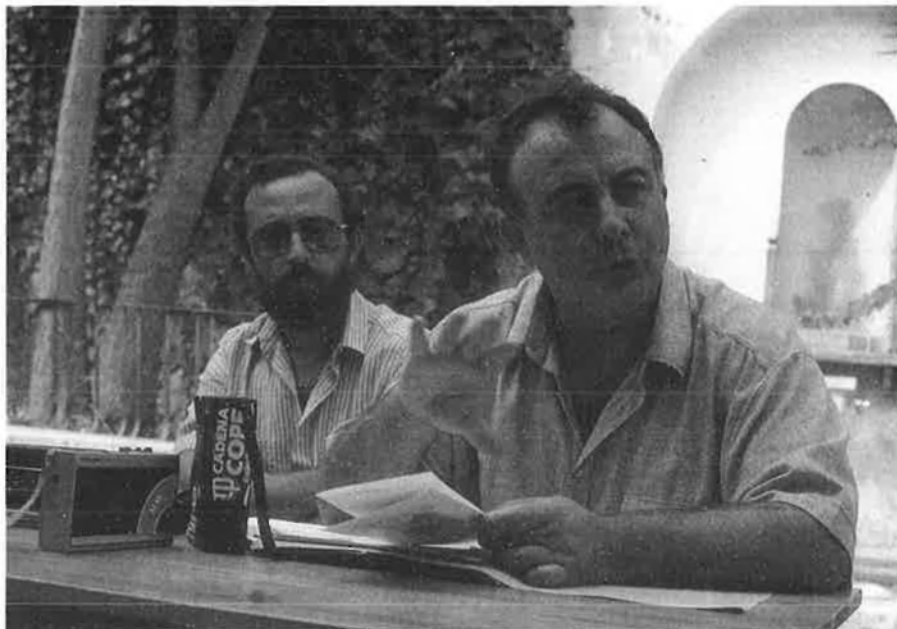
La drogaaddicció va en augment i cada vegada es desborden més les previsions dels centres d'acollida a marginats profunds i alcoholics. L'anomenat *lumpen proletariat* a Mallorca ha trobat un espai idoni. Institucions privades i públiques hi posen les seves forces amb major o menor intensitat i amb major o menor eficàcia.

Les particularitats econòmiques de les Illes, i de Mallorca en particular, agreugen més el problema de la marginació. Sobre una població aproximada de 700.000 habitants i que té la renda per capita més elevada de l'estat espanyol, encara hi ha moltes persones, «massa» diran els que treballen per combatre-la, amb problemes de vivenda, que ni tenen on anar a dormir. Molts d'ells són peninsulars, entre ells alguns d'expresidaris; d'altres que passen anys de la seva existència a centres de rehabilitació mental, i altres de toxicòmans i alcoholics.

Els centres creats per la iniciativa privada que s'han encarregat des de fa uns anys per a intentar pal·liar i aturar aquest fenomen que actua com un corc dins les societats que anomenem avançades reben actualment el suport —no sempre suficient— de les institucions públiques.

En el problema de la marginació i les seves solucions, hi treballa l'associació d'inicativa privada Treball-Salut-La Sapiència, com també ho fa Caritas, l'Ajuntament de Palma, Consell Insular i Govern Balear. La tallada grossa de les solucions és per a les associacions i institucions privades. Davant la inexperiència i manca d'iniciatives, l'administració basa la seva tasca, en aquest aspecte, en el suport econòmic —i no sempre— de projectes privats.

Hi ha sis centres d'acollida de marginats: Hospital de Nit, Can Gazà, Puig des Bous, Son Ribes, Can Pere

Tomeu Català i Toni Gómez.

Antoni i Oscar Romero. A més, hi ha els centres d'acollida i reinserció dels drogaaddictes, com el Projecte Home.

Amb una línia d'eficàcia demostrada amb els anys d'història que arreu del món té el Projecte Home, funciona des de fa quasi un any a Mallorca, sota la direcció de Tomeu Català. Subsisteix amb les aportacions voluntàries dels interns i amb les de les institucions de les Illes, que aporten aproximadament el cinquanta per cent de les despeses dels diferents centres.

Per a Tomeu Català, president del Projecte Home de Mallorca, l'anomenada *illa de la calma* ha sofert els problemes que reporten els doblers fàcils. El turisme ha estat un dels factors que més han actuat sobre aquesta tendència que part de la societat ha demostrat tenir. Els quasi cent drogaaddictes que hi ha actualment al centre procedeixen, en un elevat nombre, dels pobles de l'illa, altres són fills de treballadors i un percentatge reduït, fills de rics empresaris.

Altres factors de marginació a Mallorca són l'alcoholisme i la manca de qualsevol mitjà de subsistència. A Palma hi ha, malgrat que no ho sembli, un elevat nombre de persones que utilitzen cada nit les instal·lacions que a tal fi

s'han habilitat per donar allotjament i una mica de menjar i roba neta. Els marginats més privilegiats són aquells que han trobat un edifici en construcció, una casa derruïda o un local abandonat per poder passar-hi la nit.

Les nits d'hivern, quan el fred fa més crua la possibilitat de dormir al carrer, les mantes, els llits i l'espai per donar cabuda a les demandes s'exhaureixen. Sembla difícil de creure, i és una realitat que a Palma es puguin trobar un vespre centenars de persones que no tenen on passar la nit i demanen allotjament als albergs de transeünts que hi ha.

Jaume Santandreu, literat i polèmic mossèn que ha dedicat la seva existència fonamentalment als marginats i a la literatura pensa que, abans que parlar de coordinació de les forces entre les institucions, s'ha de tractar el problema des d'ara: «És inútil parlar d'una planificació i coordinació entre les institucions i prevenció de la marginació si abans no se solucionen els problemes bàsics. A Mallorca hi ha gent que passa fam, que no té amb què vestir-se o on dormir. Al meu parer, primer s'ha de solucionar el primordial i llavors ja es planificarà».

Ell és capdavanter d'una iniciativa

que ha donat forma al col·lectiu Treball-Salut-La Sapiència. Amb els anys s'ha demostrat la seva eficàcia. L'Hospital de Nit, figura destacada d'aquesta organització privada vinculada a Caritas, recull a les seves instal·lacions els més desvalguts que, literalment, no tenen on caure morts.

Santandreu parla amb certa decepció. Està convençut que a Mallorca hi ha gent que està bé perquè té treball, i de miserable que no en té. «En els darrers anys hi hagué un canvi sociològic molt fort. Tot el que es denominava la classe marginada, de la qual ni volia sentir-ne parlar el marxisme, no podia fer la revolució. Ara cada vegada s'ha anat prenent més seriosament».

«Amb tants milions de desocupats —continua—, tant de subnormal, tant de manicomi, se'ns va la proporció en augment. A Mallorca, el nombre també ha crescut amb la crisi econòmica. Ara mateix, tu vas pel carrer del Sindical, i veus algú que corre darrere un lladre, ja no hi ha ningú que s'indigni pel fet. Ha arribat un moment en el qual ja ningú s'afecta pel fet que hi pugui haver més de quasi cinquanta mil desocupats a Balears en temporada baixa. No molesta, tristament, que mentre ens visiten els turistes, a Mallorca hi pugui haver encara gent que es mori de fam».

Amb un pressupost anual aproximat de 40 milions de pessetes, l'Ajuntament de Palma s'encarrega, a més, de donar suport d'alguna manera a les iniciatives que sorgeixen, de l'administració directa de dos centres d'acollida de marginats. Joana Gual, regidora d'Acció Social de l'Ajuntament, diu que no hi ha problema perquè la demanda de llits és nombrosa i les funcions dels centres privats i públics estan ben delimitades.

«Els centres d'acollida Oscar Romero i Can Pere Antoni només solucionen el problema per un curt període de temps. És una solució momentània, però que ha d'existir. Jo, i molts que pensen com jo, esperem que el mes d'abril d'aquest 1989 el Pla Quadriennal que ha d'establir la Comunitat Autònoma estableixi els eixos fonamentals respecte a l'estructuració de recursos, mètodes d'actuació i necessitats primordials».

Cada una de les iniciatives que anomena Joana Gual s'ha creat el seu espai delimitat, al llarg del temps d'actuació que han tingut. De tota manera, encara es repeteixen esforços i es perden doblers en activitats que ja han estat contemplades amb anterioritat, i, en canvi, altres es deixen de banda. □

UN CAMPIONAT QUE TRENCA MOTLES

Confrontació karateka a València

Al voltant de 400 esportistes de tot l'estat espanyol participaran els dies 14 i 15 en el campionat espanyol de karate, a València, en una confrontació sense precedents en la història d'aquest esport.

A la dreta, Enric Gardó, president de la Federació Valenciana de Karate.

Tona Català

Durant el cap de setmana del 14 al 15 de gener se celebrarà al pavelló municipal de la Font de Sant Lluís de València el campionat d'Espanya de karate. Aquesta serà la primera vegada en la història del karate espanyol, que aquest campionat se celebra fora de Madrid.

Aquest fet suposa un triomf polític per a la federació valenciana, la qual és en aquests moments una de les més cohesionades i amb més tradició de l'estat. Segons Enric Gardó, president de la Federació Valenciana de Karate, aquest campionat significa un gran repte i «pretenem demostrar com al País Valencià després de molts anys de treball tècnic, tenim un equip que pot competir amb els millors karateques i aconseguir molt bons resultats. D'altra banda, volen que les institucions veguen que no estan tirant els diners fent costat a aquest esport».

La Federació Valenciana de Karate, que està formada per 165 clubs i 12.000 llicències, té posades totes les esperances en el torneig i espera que d'ell pugui eixir la ciutat de València com a principal candidata per a organitzar els campionats mundials que se celebraran l'any 1992. «De moment —ens explica Gardó— Espanya té adjudicada

l'organització i nosaltres volem que la federació espanyola pense en València com el lloc més apropiat».

Al voltant de 400 esportistes de tot l'estat participaran en les eliminatòries de kumite i kates, 63 dels quals seran valencians i d'ells Eva Chamarro —en la modalitat femenina—, i Josep Antoni Salido i Xavier Turin —els quals van quedar subcampions en l'anterior edició—, tenen altes possibilitats de fer-se amb el triomf. La federació valenciana ha donat ja campions a nivell estatal, europeu i mundial dels quals cal destacar Noli Garcia, subcampiona mundial i ara seleccionadora espanyola de l'equip femení de karate.

El primer dia de competició es faran les eliminatòries de les modalitats kumite i kates, i el segon dia, les finals. Per tal de donar una visió més àmplia d'aquest esport mil·lenari, entre les competicions, s'ha pensat incloure diferents demostracions, entre les quals, els espectadors podran apreciar una exhibició dels actuals campió i subcampió d'Espanya, els germans Egea, pertanyents a la federació de Madrid.

Els organitzadors d'aquest campionat es mostren optimistes per la bona acollida que aquest està tenint i l'interès que molts valencians han mostrat en acudir-hi: «l'èxit de públic està assegurat, ja que tots els clubs valencians han confirmat la seua assistència». □